

Två historier om Bloodhoundförbandet i Norrtälje.

Det var ett försöksförband, och vi var alla glada amatörer. Själv sysslade jag med att lära ett litet antal ditkommenderade soldater att klara underhållsåtgärder som tankning av roboten, vindvisering, montering av stridsdel osv.

Bland dem som jobbade med mera sofistikerade delar av systemet fanns ett antal armétekniker och unga ingenjörer. Det ledde till att stämningen blev hög och vi hade ofta roligt.

En av bördorna vid försöksförbandet var, att det ofta kom dit grupper av nyfikna, som hade lyckats få tillstånd till ett studiebesök. Med tiden kom man då att dra ungefär samma visa varje gång, och en ung ingenjör, som vi kan kalla Karlsson eftersom han hette något annat, samt undertecknad, beslöt oss för att lägga in ett litet skämt i demonstrationen av kommandocentralen.

På regementets soptipp hittade vi en strömbrytare av enorma mått, säkert en gång tillhörande en jättestor byggsåg eller något liknande. Den piffades upp och målades. Bulthålen, där bultar en gång hållit den fast vid någon apparat, fanns kvar. De täcktes med avsågade bultskallar, så att det kunde se ut som om strömbrytaren var fastsatt i väggen. Slutligen ordnade vi texten "WAR" och "PEACE" på strömbrytaren, såg till att hävarmen stod i läge "PEACE" och plomberade den genom att fästa den där med en tråd genom en blyklump som vi sedan klappade till med en tjugofemöring, så att det blev en krona på plomben.

Under förevisningar drog vi i fortsättningen en skröna som gick ut på att man i krigstid, genom att slå om strömbrytaren, kunde köra radarn med dubbla spänningen, vilket vi påstod skulle ge ökad räckvidd med 19%, vilket stämmer med tanken att radarräckvidden ökar med fjärde roten ur uteffekten.

Att strömbrytaren var löstagbar innebar att den bara användes vid "lämpliga" förevisningar. Skämtet avslöjades aldrig, och själva hade vi pojkaktigt roligt åt det hela.

En annan historia var säkert hemlig, men kan nog berättas nu. Såvitt jag vet finns inga Bloodhound i operativ tjänst, och även om så skulle vara fallet är datorn säkert omkonstruerad och omprogrammerad, så jag avslöjar nog inget.

Alltnog, i eldförberedelserna ingick att man tog reda på sedvanliga meteorologiska data, som vindstyrka och vindriktning, lufttemperatur, barometerstånd osv. Genom att slå upp ett antal nomogram kunde man reducera dessa data till ett enda tal, vilket kunde anta värdena 0 till 10, om jag inte minns fel. Slutligen gick man in i datorn (den bestod av ett betonghus av villastorlek; datorn satt på hyllor runt om i huset och man gick *bokstavligen* omkring inne i den) och på en konsol längst nere vid golvet öppnade man en lucka och ställde in en ratt på det framräknade värdet, låt oss säga 4.

Så långt var det inte svårt. Åtgärden gjordes för att datorn skulle kunna beräkna hur nära ett flygplan måste komma för att man skulle kunna skicka iväg roboten. Med tiden började jag fundera. Om man skjuter mot vinden bromsas förstås roboten, och man måste låta ett flygplan komma närmare innan man avfyrar. Har roboten medvind kan man naturligtvis skjuta tidigare. Det innebär att systemet måste veta skjutriktningen i förhållande till vindriktningen, och det kräver att vinden anges som en vektor, dvs med två siffror. Hur kunde detta komma sig?

Jag pratade mig till ett studiebesök vid en annan försöksanläggning, i Hägernäs tror jag, där kunnigare människor vore att finna. Förklaringen visade sig vara enkel, och för den tiden (1961) kanske rimlig: *fienden antogs alltid flyga in från öster!*

Berättat av Nils Haglund (då bitr försöksoff vid LV3 i Norrtälje)